

Oppsummering av svar på høringsspørsmål – ny standard kontoplan – høsten 2010.

Innledning

Finansdepartementet sendte 18. juni 2010 et høringsbrev til departementene og Riksrevisjonen om utforming av standard kontoplan for statlige virksomheter. I tråd med omtalen i kapittel 9.2 i Gul bok 2010¹ legger Finansdepartementet opp til å innføre en standard kontoplan som en frivillig ordning fra 1.1.2011, med sikte på obligatorisk innføring i 2014 etter en nærmere vurdering av erfaringene, jf. Gul bok 2011, kapittel 9.1. Finansdepartementet har gitt Senter for statlig økonomistyring (SSØ) i oppdrag å utrede og gjennomføre utviklingstiltakene frem mot 2014. Som en første delleveranse har SSØ utarbeidet et høringsutkast til ny standard kontoplan for statlige virksomheter.

Svarfrist for høringen var 6. september 2010. Departementene ble oppfordret til å videreformidle henvendelsen til aktuelle underliggende virksomheter, og å koordinere tilbakemeldingen til Finansdepartementet. Finansdepartement mottak svar fra samtlige 17 departementer. Svarene ble registrert mottatt av FIN i perioden fra 13. august til og med 17. september 2010. Riksrevisjonen har på forespørsel meddelt at det ikke vil bli gitt noen høringsuttalelse fra dem. Riksrevisjonen viser imidlertid til sin deltakelse i referansegruppen i regi av SSØ, forut for høringen, hvor synspunkt på problemstillinger og innretning av kontoplanen ble gitt direkte til SSØ.

Finansdepartementets hovedinntrykk er at departementene har videreformidlet høringen til relevante underliggende virksomheter, og at oppfølging, oppsummering, og samlet tilbakemelding til FIN har vært underlagt en grundig prosess. Departementenes svar varierer noe med hensyn til om underliggende virksomheters høringssvar er vedlagt, eller om disse er oppsummert av fagdepartementet under det enkelte høringsspørsmål. De fleste departementene gir egen høringsuttalelse, mens noen få primært bare refererer eller vedlegger synspunkter fra underliggende virksomheter.

Finansdepartementet vurderer overordnet de mottatte høringsvarene som positive og tilsluttende. Departementet viser i denne sammenheng også til at alle høringsinstansene uttalte seg positive til en felles standard kontoplan i staten i 2008/2009, jf. omtalen i Gul bok 2010. Flere virksomheter og sektorer har dessuten allerede tatt i bruk kontoplaner som ligger nær opp til Norsk Standard eller grunnkontorammen til SRS 1.

¹ Referanse til Gul bok 2010 (Prop 1 S (2009-2010):
<<http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/dok/regpubl/prop/2009-2010/prop-1-s-2009-2010/9/2.html?id=580260>>

Oversikt over høringsspørsmålene

Høringsspørsmålene omfatter stikkordmessig følgende områder;

- **1a:** Om obligatorisk tresiffernivå.
- **1b:** Om reserverte konti.
- **2a:** Om artsinndelingen.
- **2b:** Om konti reservert for evt. fremtidig aggregering / eliminering.
- **3:** Om "kobling" mot rapportering til statsregnskapet (kapittel/post).
- **4:** Om fremstilling som én eller to kontoplaner fra felles "masterkontoplan".
- **5a:** Om obligatorisk føringskontoplan i hovedbok (alt. rapporterings kontoplan).
- **5b:** Om føringskontoplan i forsystemer og hjelpesystemer.
- **6:** Om egnethet for forvaltningsbedriftene.
- **7:** Om behov for tilpasninger for statsbankene.
- **8a:** Om innkrevingsvirksomhet.
- **8b:** Om tilskuddsforvaltning.
- **9.** Om obligatoriske underposter i nåværende kontoplan (R-101)

I de etterfølgende avsnittene er det enkelte høringsspørsmål gjengitt først. Deretter følger en kort beskrivelse av SSØs foreslåtte tilnærming, samt en oppsummering av departementenes og virksomhetenes tilbakemeldinger på det aktuelle høringsspørsmålet. Under hvert høringsspørsmål er det avslutningsvis gitt en overordnet vurdering av tilbakemeldingene, med angivelse av eventuelle behov for videre oppfølging før ny standard kontoplan kan fastsettes av Finansdepartementet.

I vedlegg 1 er det presentert tabeller som oppsummerer tilbakemeldingene fra departementene og virksomhetene til hvert enkelt høringsspørsmål. Oppsummeringen baserer seg på FINs forståelse av høringssvarene, og gir et uttrykk for generelle oppfatninger av spørsmålene hos henholdsvis departementer og virksomheter. I den tekstlige oppsummeringen av høringssvarene er det gjennomgående referert fra tabellene i vedlegg 1.

Høringsspørsmål og tilbakemeldinger

Generelle tilbakemeldinger

Flere av departementene og virksomhetene gir generelle merknader til høringen. De generelle merknadene omfatter både overordnede vurderinger og virksomhetsspesifikke forhold. Virksomhetsspesifikke merknader er i fremstillingen søkt plassert under de høringsspørsmålene som forholdet mest naturlig knytter seg til.

Tre av departementene gir utelukkende en generell tilbakemelding på høringen. Dette er KRD, NHD og MD. Alle generelle tilbakemeldinger er søkt sammenstilt i vedlegg 2 til dette notatet.

De overordnede tilbakemeldinger fra 16 av 17 departementene er i hovedsak av *positiv, tilsluttende* eller av *nøytral, avventende* karakter. Departementene UD, KUD, NHD, FIN og OED betraktes i denne sammenheng som *nøytrale, avventende*, mens MD betraktes som *negativ, avventende* til forslaget². Øvrige 11 departementer fremstår som *positive, tilsluttende*. FAD er spesielt positiv og ber FIN vurdere en forsert innføringstakt av ny standard kontoplan.

Høringsspørsmål 1a:

Er det foreslåtte, obligatoriske tresiffernivået hensiktsmessig ut fra departementenes og statens informasjonsbehov, og gis det tilstrekkelig mulighet til å spesifisere kontoplanen mer detaljert i virksomhetenes regnskaper?

SSØ foreslår en kontoplan inndelt i 8 kontoklasser. Standard kontoplan for statlige virksomheter tar utgangspunkt i norsk standard kontoplan, NS 4102, med tilpasninger for statlige virksomheter og statens behov for aggregert regnskapsinformasjon. Etter en samlet vurdering anbefaler SSØ at kontoplanen gjøres obligatorisk på tresiffernivå³. SSØ vurderer at et obligatorisk tresiffernivå ikke er til hinder for at virksomheter ut fra sine styringsbehov, eller økonomitjenesteleverandører ut fra effektivitetshensyn, kan spesifisere kontoplanen med flere siffer.

Oppsummering av høringssvarene

Av de 14 fagdepartementer som har svart på enkeltspørsmål i høringen, fremstår samtlige som positive til høringsspørsmålet⁴. De av departementene som har utdypet høringssvaret, synes å legge vekt på at den foreslåtte kontoplanen gir tilstrekkelige frihetsgrader til virksomhetsspesifikke tilpasninger ved at man kan benytte firesiffernivået, og at et obligatorisk tresiffernivå antas hensiktsmessig for å kunne gjøre sammenlikninger med andre. AD bemerker for eksempel at tresiffernivået fremtrer som en god avveining mellom behov for overordnet styring og behov for felles rapportering på litt mer detaljert nivå. Departementene KUD, HOD, BLD, LMD, SD, FAD, FIN og FD gir tilslutning til spørsmålet uten merknader.

Enkelte departementer har imidlertid kommentarer til det obligatoriske tresiffernivået;

² MD synes primært å problematisere rundt standard kontoplan for periodiserte regnskaper, og ikke for kontantregnskapet. Det er spesielt kompetanseaspektet rundt regnskapsføringen, og antagelig i første rekke periodiseringsprinsippet, som MD har betenknninger til.

³ Tresiffernivået er hovedregelen i SSØ sin anbefaling, men det er visse unntak for kontogruppe 19 der enkelte konti reguleres på firesiffernivå.

⁴ KRD, NHD og MD har ikke svart på konkrete høringsspørsmål, jf. også avsnittet om generelle tilbakemeldinger ovenfor

- UD mener at det kan synes mest hensiktsmessig med 2 siffer som obligatorisk nivå for tilskuddsposter.
- KD slutter seg i hovedsak til forslaget, men påpeker at det er behov for en gjennomgang av reserverte konti på tresiffernivået, jf også spørsmål 1b. Fleksibilitet på institusjonsnivået fremholdes som et behov, og flertallet av universitetene som har uttalt seg ønsker kun tosiffer-obligatorisk nivå (selv om man for UH-sektoren isolert ønsker en 3 eller 4 siffer obligatorisk kontoplan). Det anføres at man over tid i sektoren ellers vil måtte utvide virksomhetenes kontoplan til 5 siffer, hvis kontoplanen fastsettes på tresiffernivå.
- JD slutter seg i hovedsak til forslaget, men viser bl.a. til Direktoratet for Nødkommunikasjon (DNK), som anfører at det obligatoriske nivået for klasse 3 til 9 bør settes til to siffer og tre siffer for klasse 1 og 2. DNK mener at tosiffernivået bør være et tilstrekkelig detaljeringsnivå for oppfølging og sammenligning av virksomheter. JD viser imidlertid også til UDI, som mener at noe av poenget med omlegging er at det skal være mulig å sammenstille / sammenligne tall på tvers av etater, og at et så vidt detaljert nivå da er påkrevd.
- FKD mener at forslaget ivaretar det overordede statlige informasjonsbehovet, men viser til blant annet Kystverket og Havforskningsinstituttet som mener at 2-siffernivå bør være et tilstrekkelig obligatorisk nivå, og at 3-siffernivået bare bør være veiledende.
- OED slutter seg i hovedsak til forslaget, men anfører at klasseinndelingen og 3-siffernivået gir faste rammer som kan vanskeliggjøre enkelte tilfeller/tilpasninger, feks utgifter/inntekter ifm. oppdragsvirksomhet.
- AD påpeker at kontospesifiseringen på inntektssiden er svært grov, og bør vurderes. For eksempel vil "Salgsinntekt tjenester" kunne dekke svært varierende typer tjenester som staten utfører, og AD antar at en noe utvidet informasjon om dette kan være nyttig.

Av 51 virksomheter som inngår i oppsummeringen av høringssvarene i tabell 1b, er 42 i utgangspunktet positive. 2 av disse er imidlertid veldig tydelig på at de ønsker kun 2 obligatoriske siffer på enkelte konti⁵. 5 virksomheter har svart negativt på høringsspørsmål 1a. Alle disse representerer UH sektoren under KD. Øvrige 4 virksomheter har ikke kommentert på høringsspørsmålet.

⁵ Gjelder Justervesenet (NHD) og Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK/JD), og berører primært kontoklassene 3 - 7. JV mener at et obligatorisk tresiffernivå for små virksomheter vil gi en *for* detaljert kontoplan med unødvendig mange kostnadskonti. JV anfører videre at det for kontogruppe 3 (inntekter) er vanskelig å standardisere konti for statlige virksomheter. Sammenligninger vil sjelden være aktuell for inntekter, og departementenes informasjonsbehov vil sjelden være på tresiffernivå. Virksomheter som JD har imidlertid behov for bedre detaljeringsmuligheter enn det som er foreslått i ny standard kontoplan. JD mener at det uansett bør vurderes unntak fra obligatorisk tresiffernivå for kontoklasse 3

Flere av høringsvarene kommenterer at virksomheten allerede har bygd opp en artskontoplan basert på NS 4102 eller på grunnkontorammen til SRS 1⁶⁷. Følgelig har man alt en kontoplan som likner betydelig på den foreslåtte standard kontoplan. Virksomhetene har imidlertid benyttet en del tresifrete koder (som har vært ledige i disse standardene) til virksomhetsspesifikke formål. Det anføres at virksomhetene vil måtte gjennomføre til dels betydelige omlegginger for å holde seg innenfor det forslag til standard kontoplan som nå foreligger. Flere av høringssvarene fremtrer som imøtekommende i forhold til slik omlegging, men enkelte av høringssvarene stiller spørsmål ved nødvendigheten av dette, gitt at man allerede har en kontoplan som er avstemt på tosiffernivået.

Videre arbeid

Tilbakemeldingene på høringsspørsmål 1a om fastsetting av ny standard kontoplan på obligatorisk tresifternivå, fremtrer i hovedsak som positive, men med en del kommentarer og reservasjoner.

Finansdepartementet har i oppfølgingen av høringen, i samarbeid med SSØ, søkt å ivareta de vesentligste forhold som er påpekt, gjennom oppdatering av standard kontoplan og veiledningsnotater til denne.

Høringsspørsmål 1b:

Er det hensiktsmessig at reserverte konti kun kan tas i bruk etter beslutning i Finansdepartementet?

SSØ foreslår at konti på tresifternivå som i kontoplanen ikke er foreslått benyttet, blir merket *reservert* for senere bruk av Finansdepartementet. Dette innebærer at departementene og virksomhetene ikke har anledning til å benytte kontoene før Finansdepartementet har besluttet å ta disse i bruk i kontoplanen. Dette er en nødvendig forutsetning for å sikre standardisering på et obligatorisk nivå.

Oppsummering av høringssvarene

Av de 14 fagdepartementer som har svart på enkeltspørsmål i høringen, fremstår samtlige som positive til høringsspørsmålet. Alle departementene har dermed forståelse for behovet for reserverte konti og sentral koordinering av reservasjonene.

⁶ SRS 1, vedlegg 4 utgjør grunnkontorammen (kontoplan) for statlige virksomheter som har valgt å følge de anbefalte statlige regnskapsstandardene (SRS). Grunnkontorammen er igjen basert på NS4102, men med viktige statsspesifikke tilpasninger. Grunnkontorammen er, slik den foreligger i nåværende versjon, obligatorisk kun på tosiffernivået for kontoklassene 3-7.

⁷ Virksomheter som har tatt dette i bruk omfatter bl.a. hele UH-sektoren, Statens vegvesen, Statsbygg, Jernbaneverket og flere av pilotene i periodiseringsprosjektet (Husbanken, Fiskeridirektoratet og Justervesenet). (Også AD gir en svarende tilbakemelding i relasjon til spm 1b, hvor det antagelig gjelder allerede foretatte tilpasninger til NS)

Enkelte departementer uttrykker imidlertid at det kan være behov for en gjennomgang av de reserverte kontiene;

- KD påpeker bl.a. at en gjennomgang av reservasjonene bør foretas. Behov for fleksibilitet på institusjonsnivået fremholdes som årsaken. (Bl.a. UiO og NTNU har vært negative til forslaget, og bemerket at det bør være mer fleksibilitet på tresifternivået.)

Av 48 virksomheter som inngår i oppsummeringen av høringssvarene i tabell 1b, er 39 i utgangspunktet positive, mens 4 fremstår som negative⁸. Flere av virksomhetene har også bemerkninger til reservasjonene, herunder at disse oppfattes som *for* omfattende eller *for* rigide. Et par av virksomhetene synes også det er uklart hvordan reservasjonene er tenkt administrert, herunder bl.a. muligheter for å søke om å benytte reserverte konti til virksomhetsspesifikke formål. De viktigste bemerkninger fra virksomheter til høringsspørsmål 1b fremgår av etterfølgende punkter;

- Domstolsadministrasjonen (DA) (JD⁹) bemerker at virksomhetene individuelt bør kunne ta i bruk reserverte konti etter visse retningslinjer fra FIN. Statlige virksomheter har svært ulike behov og spesielle forutsetninger, som gjør at beslutningsprosess som foreslått blir uhensiktsmessig. DA ønsker virksomhetsspesifikk fleksibilitet på kontonivå, og er derfor negativ til høringsforslaget.
- Bufdir (BLD) uttrykker stor forståelse for forslaget, men påpeker at det ikke fremgår tydelig hvordan reservering/vurderinger er tenkt ivaretatt av FIN/SSØ.
- Husbanken (KRD) bemerker at det fremtrer som hensiktsmessig med overordnet kontroll over kontobruk både for aggregeringsformål og ut fra sammenligningsformål. For de som kun velger 4 siffer i virksomhetens kontoplan kan det imidlertid i enkelte tilfeller innebære at det vil være utilstrekkelig plass for kontospesifisering.
- Justervesenet (NHD) synes at det bør åpnes for at virksomheter kan søke om å få benytte reserverte konti, slik at spesielle behov ivaretas på god måte. JV vil bl.a. ønske å ta i bruk ytterligere konti for å spesifisere inntekter.
- Kystverket (FKD) mener man bør skille mellom konti som er reserverte for en planlagt fremtidig bruk, og konti som er ledige uten at noe bestemt formål er påtenkt.
- Jernbaneverket (SD) anser sentrale, reserverte konti som nødvendig, men påpeker at virksomhetene også kan ha behov for enkelte reserverte konti internt. Det bør derfor gis anledning til å benytte egne tresiffergrupper til dette.
- Statsbygg (FAD) er enig i at det er behov for reserverte konti som bare kan tas i bruk etter beslutning i FIN, men mener det i tillegg vil være et behov for ledige

⁸ Dette er UiO, NTNU, DA og Forbrukerrådet. (Sistnevnte har antagelig misforstått spørsmålet og svarer ut fra feil premiss).

⁹ I arbeidet med høringssvarene er DA lagt inn under JD sitt departementsområde. Virksomhetene refereres også til i JD sitt høringsinnspill.

konti for individuelle tilpasninger på tosiffernivå og tresiffernivå. (Et eksempel på dette er lønn som Statsbygg i dag skiller i to ulike kontogrupper, en for lønn eiendomsdrift og en for lønn administrasjon.) Statsbygg ser det også som betenkelig at det i en standard kontoplan ikke gis noe rom for individuell tilpasning når det er store forskjeller mellom virksomheter.

- Kirkerådet mener at reserverte konti må begrenses så langt som mulig da det vil være lite rasjonelt i den daglige drift om Finansdepartementet må involveres i så detaljerte spørsmål som ved bruk av konti.

Videre arbeid

Tilbakemeldingene på høringsspørsmål 1b om reservering av konti på tresiffernivå, fremtrer i hovedsak som positive, men med en del kommentarer og reservasjoner.

Finansdepartementet har i oppfølgingen av høringen, i samarbeid med SSØ, søkt å ivareta de vesentligste forhold som er påpekt, gjennom oppdatering av standard kontoplan og veiledningsnotater til denne.

Høringsspørsmål 2a:

Er den foreslåtte artsinndelingen hensiktsmessig og dekkende for statlige virksomheter og departementer?

SSØ vurderer den foreslåtte artsinndelingen av standard kontoplan som hensiktsmessig for statlige virksomheter og departementer. Det er lagt vekt på å ligge nært opptil inndelingen i norsk standard kontoplan (NS 4102), men det er gjort enkelte tilpasninger for statsspesifikke forhold. På kontonivå (tresiffernivå) avviker inndelingen noe fra norsk standard, da det er lagt vekt på statlige virksomheters informasjonsbehov og statens behov for aggregert regnskapsinformasjon.

Oppsummering av høringssvarene

Av de 14 fagdepartementer som har svart på enkeltspørsmål i høringen, fremstår samtlige som overordnet positive til høringsspørsmålet. Alle departementene vurderer dermed hovedinndelingen i kontoplanen som hensiktsmessig og dekkende. Departementene tar imidlertid opp en rekke enkeltspørsmål til kontoplanen. Disse omfatter også innspill som departementene har mottatt fra underliggende virksomheter. Spørsmålene er til dels ganske detaljerte.

Av 53 virksomheter som inngår i oppsummeringen av høringssvarene i tabell 2a, er 50 i utgangspunktet positive. 16 av disse virksomhetene tar imidlertid opp enkeltspørsmål til kontoplanen som for dem fremstilles så vidt vesentlig, at det må vurderes som et *ja med innslag av virksomhetsspesifikk reservasjon*.¹⁰ Bare 1 virksomheter (Lånekassen

¹⁰ 11 av disse 16 virksomhetene ligger under KD, hovedsakelig i UH-sektoren, og flere av problemstillingene bør derfor vurderes samlet.

under KD) har svart negativt på høringsspørsmålet¹¹. 2 virksomheter har ikke kommentert eller hatt merknader til høringsspørsmålet.

Av innspill til høringen under spørsmål 2a kan nevnes følgende hovedområder;

- Kontoklasse 5 lønn og godtgjørelser: Det er spilt inn en rekke forslag, ønsker og behov for tilpasninger og spesifikasjoner. Dette omfatter ulike typer lønnsarter, herunder fast lønn i deltidsstillinger og fulltidsstillinger, samt spesifisering av overtid og ulike former for variabel lønn. KD anfører at kontostrukturen i kontoklasse 5 Lønn og godtgjørelser bør bygges ut med flere konti på 3-sifternivå, for å dekke informasjonsbehovet i bl.a. UH-sektoren. KD forelår at reservasjoner i kontoklasse 5 løses opp allerede nå for ivaretagelse og tilretteleggelse av nødvendig fleksibilitet.
- Kontogruppe 71 kostnader og godtgjørelse til reise, diett og bil og lignende.: Flere av høringsinnspillene går på teknikk i forhold til spesifisering av oppgavepliktig/ikke-oppgavepliktig i kontoplan vs. lønnsystemet.
- Kontogruppe 67 Fremmed tjenester (konsulenttjenester): Enkelte innspill og spørsmål til føringer på disse konti.
- Virksomhets-/fagspesifikke utgiftskonti, Det er spilt inn en rekke forslag, ønsker og behov, som fremstilles som vesentlige for regnskapsoppfølgingen i de virksomheter det gjelder. UDI (JD) anfører for eksempel at det er vanskelig å vurdere om den foreslått artsinndelingen er dekkende, og hvor i strukturen fagspesifikke konti skal plasseres.
- Enkelte innspill til bruk / spesifisering av inntektskonti (kontoklasse 3).
- Enkelte innspill til balansekonti hvor konto savnes, eller det ikke fremgår tilstrekkelig klart hvilken konto som skal benyttes.
- SSB (FIN) gjør oppmerksom på EDAG-prosjektet (Elektronisk Dialog med Arbeidsgiverne), og eventuelt behov for å se kontoklasse 5 lønn og godtgjørelser i sammenheng med krav i dette prosjektet.¹²

Videre arbeid

Tilbakemeldingene på høringsspørsmål 2a om artsinndelingen, fremtrer overordnet som positive, men departementene og virksomhetene har en rekke kommentarer og spørsmål til enkeltkonti og kontogrupper som det må tas stilling til. Et stort antall av disse antas å kunne løses og tilpasses ved ytterligere beskrivelse og detaljering i veiledningsnotatene til kontoplanen.

¹¹ Lånekassen (KD) viser til at det er laget en egen forskrift for bruk av norsk standard på banker og finansieringsforetak. Dette er uansett en isolert problemstilling som må vurderes av SSØ og FIN ift. eventuelle tilpasninger for Lånekassen og andre forvaltningsorganer som administrerer statlige utlån, ref. også høringsspørsmål 7.

¹² SSB viser til at prosjektet er i oppstartsfasen, og vil gjelde for både statsinstitusjoner og andre. Det vises til Forstudierapporten av 16. november 2009.

Finansdepartementet har i oppfølgingen av høringen, i samarbeid med SSØ, søkt å ivareta de vesentligste forhold som er påpekt, gjennom oppdatering av standard kontoplan og veiledningsnotater til denne.

Høringsspørsmål 2b:

Er en reservering av enkelte konti i kontoplanen hensiktsmessig for eventuell fremtidig aggregering og eliminering av fordringer, gjeld og intern handel mellom statlige virksomheter?

For tilrettelegging for fremtidig aggregering av regnskapsinformasjon med utgangspunkt i standard kontoplan, foreslår SSØ å reservere et sett konti for eventuell fremtidig eliminering av fordringer, gjeld og intern handel mellom statlige virksomheter.

Oppsummering av høringssvarene

Av de 14 fagdepartementer som har svart på enkeltspørsmål i høringen, fremstår 11 av disse som overordnet positive til høringsspørsmålet. De øvrige 3 departementer¹³ har dermed ikke kommentert eller hatt merknader til høringsspørsmålet.

Departementene har få tilleggskommentarer til spørsmålet;

- KD spiller inn ytterligere to balansekonti som bør omfattes av reserveringen.
- JD viser til enkelte kommentarer fra underliggende virksomheter, bl.a. Politidirektoratet (POD) som mener det vil være en fordel om dette innføres samtidig med omlegging til ny kontoplan. POD ser også behov for å kunne spesifisere overføringer mellom enheter internt i politiet på egne konti.

Det fremstår av tilbakemeldningene som om departementene følgelig vurderer reservering av et sett konti for eventuell fremtidige eliminering mellom statlige virksomheter, som hensiktsmessig.

Av 51 virksomheter som inngår i oppsummeringen av høringssvarene i tabell 2b, er 34 i utgangspunktet positive og 2 er negative¹⁴. 15 virksomheter har ikke kommentert eller hatt merknader til høringsspørsmålet.

Virksomhetene har bare gitt begrenset med tilleggskommentarer til spørsmålet:

- Flere virksomheter i UH-sektoren (KD) viser til høringssvar fra Universitets- og høyskolerådet hvor det pekes på behov for å avklare skillet mellom *handel* og *bidrag* ved regnskapsføring av transaksjoner mellom statsetater.

¹³ Gjelder KUD, UD og HOD.

¹⁴ NTNU (KD) og Justervesenet (NHD) angir negativt svar til høringsspørsmål 2b. NTNU mener at reservering av konti for transaksjoner mellom statlige virksomheter kan gi svakere informasjon til brukeren av regnskapet, mens Justervesenet svarer ut fra egen praktisk bruk av kontoplan, og kjenner ikke til evt fremtid behov på området.

- DNK (JD) anbefaler at egne kontogrupper også reserveres til *andre* fremtidig behov, noe som vil gjøre kontoplanen mer fleksibel og muliggjør en utvidelse av kontoplanen uten å komme i konflikt med grunnstrukturen som kontoplanen bygger på.
- Forbrukerrådet (BLD) mener at det også bør reserveres konti for intern handel innen samme delkonsern.
- SSB (FIN) er spesielt positive til forslaget, og anser at det foreslåtte opplegg tilrettelegger godt for eventuell eliminering og aggregering. SSB ønsker å påpeke sin sterke interesse for å få tilgang mer detaljert regnskapsinformasjon for staten samlet, blant annet for bruk i nasjonalregnskapet og i den makroøkonomisk statistikken.

Videre arbeid

Tilbakemeldingene på høringsspørsmål 2b om reservering av konti for evt. fremtidig aggregering / eliminering, fremtrer gjennomgående som positive, men med enkelte mindre kommentarer og presiseringer til opplegget, bl.a i relasjon til håndtering av eventuell eliminering av intern handel innenfor virksomheter/delkonsern.

Finansdepartementet har i oppfølgingen av høringen, i samarbeid med SSØ, søkt å ivareta de forhold som er påpekt, gjennom oppdatering av standard kontoplan og veiledningsnotater til denne.

Høringsspørsmål 3

Er utformingen av standard kontoplan hensiktsmessig for å ivareta kravet om rapportering til statsregnskapet etter kontantprinsippet, herunder at det ikke foreslås å stille krav til obligatorisk bruk av egen dimensjon for kapittel/post?

For å sikre korrekt rapportering til statsregnskapet er det presentert en egen kolonne i standard kontoplan som viser mulige *koblinger* mellom artskonto (utgifts- og inntektsart) og den inndeling som fremgår av Finansdepartementets rundskriv R-101 (Statens kontoplan). I notatet fra SSØ og i de to veiledningsnotatene til standard kontoplan er det angitt eksempler på hvordan slike koblinger kan håndteres i virksomhetens systemer. SSØ understreker at det er den enkelte virksomhets ansvar å sikre korrekt kobling og rapportering til statsregnskapet. SSØ vurderer i notatet at det for virksomheter som må forholde seg til mange kapitler og poster kan være mest hensiktsmessig å bruke en egen dimensjon for å registrere kapittel/post, og foreslår dette som en anbefalt, men frivillig løsning.

Oppsummering av høringssvarene

Av de 14 fagdepartementer som har svart på enkeltspørsmål i høringen, fremstår samtlige som overordnet positive til høringsspørsmålet. Flere av departementene sier eksplisitt at man antar bruk av en egen dimensjon for føring av kapittel/post ville vært det mest hensiktsmessige, jf. også SSØ sitt primære forslag. Departementene synes

likevel tilfreds med den valgfrihet som det legges opp til i løsningen, blant annet for å ta hensyn til mulige begrensninger i den enkelte virksomhet sitt økonomisystem.

Av 48 virksomheter som inngår i oppsummeringen av høringssvarene i tabell 3, er 36¹⁵ i utgangspunktet positive. 2 av disse virksomhetene¹⁶ har enkelte kommentarer til høringsspørsmålet som indikerer noe reservasjon mot løsningen, uten at det helt klart fremgår hva som menes. 12 virksomheter har ikke kommentert eller hatt merknader til høringsspørsmålet.

Flere av de ”større” virksomhetene¹⁷ indikerer i sitt svar at obligatorisk bruk av en egen dimensjon for føring av kapittel/post klart ville være det mest hensiktsmessige, jf. også SSØ sitt primære forslag, men ser også behov for enklere løsninger for mindre virksomheter. Enkelte mindre virksomheter påpeker imidlertid at krav om obligatorisk dimensjon for kapittel/post ville komplisere regnskapsføringen og gi feilmuligheter og opplæringsbehov.

Videre arbeid

Tilbakemeldingene på høringsspørsmål 3 om ”kobling” av standard kontoplan mot rapporteringen til statsregnskapet (kapittel/post), fremtrer gjennomgående som positive, og med bare mindre kommentarer til opplegget.

Finansdepartementet har i oppfølgingen av høringen, i samarbeid med SSØ, søkt å ivareta de kommentarer som er mottatt, gjennom oppdatering av standard kontoplan og veiledningsnotater til denne.

Høringsspørsmål 4:

Bør standard kontoplan presenteres som en felles standard kontoplan og med to tilhørende veiledningsnotater, eller bør dette presenteres som hver sin kontoplan med tilhørende veiledningsnotat for henholdsvis kontantprinsippet og periodiseringsprinsippet?

SSØ vurderer at det er behov for veiledningsinformasjon til standard kontoplan, for å sikre ensartet håndtering og dermed standardisering i virksomhetene.

SSØ foreslår at standard kontoplan presenteres som en felles kontoplan for statlige virksomheter, enten de utarbeider virksomhetsregnskapet i henhold til kontantprinsippet, eller også benytter periodisert regnskapsinformasjon etter de statlige regnskapsstandarder (SRS). Ikke alle konti vil være aktuelle å benytte. Dette er

¹⁵ To av disse virksomhetene (Jernbaneverket (SD) og Brønnøysundregistrene (NHD)) har enkelte kommentarer til høringsspørsmålet som indikerer noe reservasjon mot løsningen, uten at det helt klart fremgår hva som menes.

¹⁷ Bl.a. Statsbygg (FAD), Statens vegvesen (SD), Kystverket (FKD), Kartverket (MD) og Mattilsynet (LMD).

avhengig av hvilket regnskapsprinsipp som benyttes. For å skille på dette er det i standard kontoplan, i en egen kolonne, angitt hvilke konti som kun benyttes ved SRS og hvilke konti som kun benyttes ved kontantprinsippet. SSØ har utarbeidet et veiledningsnotat¹⁸ for hvert av prinsippene.

Et alternativ til en felles kontoplan kan være å presentere en egen kontoplan med tilhørende veiledningsnotat for henholdsvis virksomheter som benytter kontantprinsippet og virksomheter som i samråd med sitt overordnede departement, velger å føre periodisert virksomhetsregnskap.

Oppsummering av høringssvarene

Av de 14 fagdepartementer som har svart på enkeltspørsmål i høringen, foretrekker 10 at standard kontoplan skal fremstå som en felles kontoplan, mens 4 foretrekker to separate kontoplaner.

Flertallet av departementene synes å slutte opp om SSØ sine vurderinger, og mener at det vil være tilstrekkelig med en kontoplan hvis det i egen kolonne tydelig fremgår kontoreservasjoner ut fra valg av regnskapsprinsipp.

Mindretallet som foretrekker to separate kontoplaner begrunner dette fra litt ulike vinklinger,

- HOD viser bl.a til erfaring om at regnskapskunnskapene i mange av virksomhetene er svært beskjeden, og at det vil være lettere for disse virksomhetene å forholde seg til en enklere kontoplan.
- BLD fremholder at for å skape bedre oversikt og unngå misforståelser, bør kontoplanene, i alle fall i en overgangsperiode, presenteres hver for seg.
- FIN (fagdepartement) antar at to kontoplaner kan synes mest brukervennlig. FIN påpeker imidlertid at synspunktene er noe blandet mellom underliggende virksomheter.
- LMD er litt mindre konkret i sin preferanse, men påpeker viktigheten å utarbeide et relativt omfattende veiledningsmaterial som gir gode eksempler.

Flere av departementene påpeker viktigheten av og behovet for at det utarbeides gode og detaljerte veiledningsnotater til kontoplanen(e).

Virksomhetene som inngår i oppsummeringen av høringssvarene i tabell 4, er omtrent delt på midten i synet på hvordan standard kontoplan bør presenteres. Av 48

¹⁸ SSØ har utarbeidet veiledningsnotater for;

-Virksomheter med virksomhetsregnskap i henhold til kontantprinsippet, kalt "Veiledning til standard kontoplan for statlige virksomheter som fører virksomhetsregnskapet i henhold til kontantprinsippet "

-Virksomheter som i samråd med overordnet departement velger å føre et periodisert virksomhetsregnskap, kalt "Veiledning til Standard kontoplan for statlige virksomheter som fører virksomhetsregnskapet i henhold til SRS"

Disse veiledningsnotatene ble vedlagt høringen av 18. juni 2010.

virksomheter mener 21 virksomheter at det bør være en kontoplan, mens 21 virksomheter mener det bør være to separate kontoplaner. 6 virksomheter har ikke kommentert eller hatt merknader til høringsspørsmålet.

Videre arbeid

Tilbakemeldingene på høringsspørsmål 4 om fremstilling av standard kontoplan som én eller to kontoplaner fra felles ”masterkontoplan”, viser noe varierte preferanser. Et klart flertall blant departementene støtter SSØ sitt forslag, men på virksomhetsnivå fremtrer preferansene som mer likelig fordelt.

Det er FIN sin forståelse at departementene og virksomhetene etterspør mer detaljerte veiledningsnotater enn de som er utarbeidet i forbindelse med høringen, og at dette må jobbes videre med også i tiden etter standard kontoplan for statlige virksomheter er fastsatt og etablert.

Finansdepartementet har i oppfølgingen av høringen, i samarbeid med SSØ, søkt å ivareta de vesentligste forhold som er påpekt, gjennom oppdatering av standard kontoplan og veiledningsnotater til denne. FIN legger opp til at det fastsettes én felles kontoplan for staten, som blir utgangspunkt både for virksomheter som fører virksomhetsregnskapet sitt i henhold til kontantprinsippet og for virksomheter, som i samråd med overordnet departement, velger å føre virksomhetsregnskapet etter andre prinsipper enn kontantprinsippet. Veiledningsnotatene legges imidlertid til rette slik at de inneholder hvert sitt vedlegg med et utdrag av masterkontoplanen, som er relevant for virksomheter som følger enten kontantprinsippet eller de statlige regnskapsstandardene (SRS) i virksomhetsregnskapet.

Høringsspørsmål 5a:

Bør standard kontoplan anses som en føringskontoplan som legges inn i regnskapssystemet (hovedbok)?

SSØ drøfter problemstillingen om det bør legges til rette for en rapporteringskontoplan fremfor en føringskontoplan, og konkluderer med at standard kontoplan skal være en føringskontoplan¹⁹ som må legges inn i regnskapssystemet (hovedbok) og være grunnlaget for bokføringen av utgifter og inntekter.

Oppsummering av høringssvarene

Av de 14 fagdepartementer som har svart på enkeltspørsmål i høringen, mener 13 at standard kontoplan bør legges til rette som en føringskontoplan. Bare ett departement (UD) mener at det bør tilrettelegges for en rapporteringskontoplan.

¹⁹ SSØ vurderer at det obligatoriske nivået i standard kontoplan ikke er til hinder for at de enkelte virksomheter, eller leverandører av økonomitjenester, kan utnytte frihetsgrader til å spesifisere kontoplanen med flere siffer i virksomhetsregnskapene, jf. spørsmål 1a.

Departementene som støtter SSØ sitt forslag synes å legge vekt på at en føringskontoplan sikrer systematikk og kvalitet i rapporteringen, letter avstemmingen og reduserer risiko for feil. UD anfører at man ikke ser gevinster for den interne økonomistyring ved å innføre standard kontoplan som føringskontoplan, ettersom man fortsatt ser behov for å føre på kapittel/post.

Av 48 virksomheter som inngår i oppsummeringen av høringssvarene i tabell 5a, er 40 tydelig positive til dette, og fremtrer som om man anser dette som den eneste naturlige løsningen. 5 virksomheter har ikke kommentert eller hatt merknader til hørings-spørsmålet, men 3 virksomheter er negative, og foretrekker en rapporteringskontoplan²⁰.

Videre arbeid

Tilbakemeldingene på høringsspørsmål 5a om standard kontoplan bør fremstå som en føringskontoplan, i henhold til SSØ sin anbefaling, fremtrer gjennomgående som positive, men med noen kommentarer fra et mindre antall departementer og virksomheter.

Basert på mottatte høringsinnspill og etterfølgende vurdering fra SSØ, legger Finansdepartementet til grunn at standard kontoplan bør fastsettes som en føringskontoplan, som må legges inn i regnskapssystemet (hovedbok) og være grunnlaget for bokføringen av utgifter og inntekter.

FIN vil imidlertid generelt vise til at SSØ også vurderer tilpasninger for store virksomheter og større tilskuddsordninger med spesielle behov.

Høringsspørsmål 5b:

Bør krav til føringskontoplan også omfatte forsystemer og hjelpesystemer, eller er det tilstrekkelig at slike systemer kan avlevere regnskapsinformasjon til registrering i regnskapssystemet (hovedboken) i henhold til standard kontoplan?

SSØ foreslår at kravet ikke bør omfatte forsystemer og hjelpesystemer. Dette, fordrer imidlertid at disse systemene kan avlevere regnskapsinformasjon slik at denne kan registreres i henhold til standard kontoplan i regnskapssystemet (hovedbok).

²⁰ Disse virksomheter omfatter UiO (KD) og NFR (KD), samt Justervesenet (NHD). UiO angir ikke noen grunn for sitt forslag, mens NFR viser til at eksisterende kontoplan er godt innarbeidet. Justervesen mener at hver enkelt virksomhet bør kunne velge førings- eller rapporteringskontoplan, men fremholder i høringssvaret sitt at man ser gode argumenter for at det bør velges en føringskontoplan.

Oppsummering av høringssvarene

Av de 14 fagdepartementer som har svart på enkeltspørsmål i høringen, mener 11 at standard kontoplan *ikke* bør omfatte forsystemer og hjelpesystemer, men at det er tilstrekkelig at slike systemer kan avlevere regnskapsinformasjon til hovedboken i henhold til kontoplanen. 3 departementer (HOD, BLD og JD) mener at standard kontoplan også bør omfatte for- og hjelpesystemer.

Flertallet av departementene peker på at krav om innarbeiding av standard kontoplan i alle forsystemer vil føre til behov for svært omfattende, kostnadskreven og kompliserte endringer i gamle systemer, og at dette derfor frarådes. De departementene som tydeligst uttrykker sin frarådning i dette spørsmålet er departementer som presumptivt har tunge fagsystemer innenfor sitt ansvarsområde²¹.

Mindretallet av departementene oppgir ikke noen detaljert begrunnelse for sitt syn, men svarene må antagelig fortolkes til å være gitt ut fra et prinsipielt utgangspunkt om integrerte systemer (HOD og BLD). JD refererer til innspill fra underliggende virksomheter, og oppgir hensyn til enhetlig registrering, bedre forståelse hos brukerne, redusert risiko for feil, og enklere avstemming mellom forsystem og økonomisystem som begrunnelser for sitt synspunkt²².

Av 48 virksomheter som inngår i oppsummeringen av høringssvarene i tabell 5a (vedlegg 1), går 26 virksomheter inn for at kravene ikke bør gjelde for- og hjelpesystemer. 16 virksomheter mener at kravene også bør gjelde slike systemer, mens 6 virksomheter ikke har kommentert eller hatt merknader til høringsspørsmålet.

Virksomhetene som går mot at kravene også skal gjelde for- og hjelpesystemer, synes å ha samme type begrunnelse som departementene, hvor bl.a. kostnads- og risikoaspekt ved å gjøre tilpasninger i gamle systemer fremheves. Av de 16 virksomhetene som mener at kravet også bør gjelde forsystemer, synes flere å uttrykke seg på prinsipielt grunnlag, eller at de primært vurderer spørsmålet opp mot lønssystemer eller faktura-behandlingssystemer, som jo uansett bør ha en tett kobling til regnskapssystemet.

Noen av departementene og virksomhetene uttrykker i sin tilbakemelding at det ved fastsetting av ny standard kontoplan, og obligatorisk bruk fra 2014, kan vurderes å anbefale at kravene gjelder ved utvikling av *nye* for- og hjelpesystemer. Noen uttrykker også at det bør vurderes unntak eller overgangsordninger for eksisterende systemer.

Videre arbeid

Tilbakemeldingene på spørsmålet om standard kontoplan også bør omfatte forsystemer og hjelpesystemer, viser et klart flertall *for* at slike krav *ikke* bør stilles. Det er imidlertid

²¹ Følgende fagdepartement gir utdypende kommentarer til sin frarådning; UD, KD, KUD, AD, FIN og FD.

²² JD viser også til to av sine virksomheter som har motsatt synspunkt, og hvor tekniske utfordringer i tilpasningene fremheves.

en del departementer og virksomheter som mener at krav også må stilles til slike systemer.

Finansdepartementet legger til grunn, ut fra tilbakemeldingene og SSØ sin anbefaling, at det er vektige grunner for å *ikke* å stille krav til eksisterende for- og hjelpesystemer, blant annet ut fra en kostnads- og risikovurdering. Det bør følgelig være tilstrekkelig at tunge fagsystemer kan avlevere regnskapsinformasjon til registrering i regnskapssystemet (hovedboken) i henhold til standard kontoplan.

Finansdepartementet vil sammen med SSØ vurdere om det i forbindelse med eventuell obligatorisk innføring av standard kontoplan frem mot 2014, bør settes visse krav ved utvikling av *nye* for- og hjelpesystemer. Det bør også vurderes om det i veiledning til standard kontoplan, eller på annen måte, skal tydeliggjøres forholdet til for eksempel lønssystemer og fakturasystemer, som normalt er tett knyttet opp mot regnskaps-systemet.

Høringsspørsmål 6:

Er standard kontoplan hensiktsmessig for forvaltningsbedriftene?

SSØ vurderer at standard kontoplan er hensiktsmessig også for forvaltningsbedriftene, men at det gjenstår enkelte uavklarte problemstillinger.

Oppsummering av høringssvarene

Høringsspørsmålet er relevant for et fåtall av virksomhetene²³, men spørsmålet er besvart av flere departementer og virksomheter.

Av de 14 fagdepartementer som har svart på enkeltspørsmål i høringen, mener 5²⁴ at standard kontoplan også er hensiktsmessig for forvaltningsbedriften, mens 12 ikke har kommentert eller hatt merknader til høringsspørsmålet.

- AD uttrykker på generell basis at regelverket og veiledningene bør utvikles til å gi mer utfyllende informasjon om hvordan forvaltningsbedriftene skal innrette seg.
- JD mener at standard kontoplan vil være hensiktsmessig også for forvaltningsbedriftene, ettersom også disse vil ha nytte av mer detaljerte og standardiserte kontospesifikasjoner enn det som dagens statskontoplan gir.
- OED gir ikke kommentar til høringsspørsmål 6 direkte, men henviser til høringsuttalelse fra Petoro, som er regnskapsfører for forvaltningsbedriften SDØE. OED går inn for at SDØE uansett bør gis et unntak fra kontoplanen, som

²³ Forvaltningsbedriftene omfatter SPK forvaltningsbedrift (AD), Statsbygg (FAD), Statens kartverk (MD), GIEK (NHD), NVE Anlegg (OED) og SDØE (OED).

²⁴ Departementene JD, AD, FKD, FAD og FD har besvart høringsspørsmålet.

følge av en rekke særkrav i oljesektoren, og utstrakt utveksling av regnskapsinformasjon på bransjespesifiserte maler mellom operatører og eierselskaper.

Av 48 virksomheter som inngår i oppsummeringen av høringssvarene i tabell 6, oppgir 9 virksomheter²⁵ at standard kontoplan er hensiktsmessig for forvaltningsbedriftene, mens 39 virksomheter ikke har kommentert eller hatt merknader til høringsspørsmålet.

- *Kartverket* (MD) er forvaltningsbedrift, og stiller spørsmål ved om problemstillinger knyttet til avskrivninger som inngår i driftsresultatet til forvaltningsbedriftene, og rentebelastning av anleggskapital, er tiltrekkelig vurdert i den foreslåtte standard kontoplan²⁶.
- *Statsbygg* (FAD) er forvaltningsbedrift, og en betydelig eiendomsforvalter. Statsbygg har i dag en kontoplan som bygger på norsk standard kontoplan, med tilpasninger til eiendomsforvalterfunksjonen. Dette medfører at spesielt kontogruppe 4 i den foreslåtte standard kontoplan ikke er tilpasset virksomhetens behov²⁷. Statsbygg er dessuten uenig i klassifiseringen av reguleringsfondet i utkastet til standard kontoplan. Statsbygg mener at reguleringsfondet bør klassifiseres under kontoklasse 20 virksomhetskapskapital, og ikke som del av avregningen mot statskassen (konto 1989).

Videre arbeid

Tilbakemeldingene på høringsspørsmål 6 om standard kontoplan sin egnethet for forvaltningsbedriftene, vurderes overordnet som positive, men med noen merknader som det må tas stilling til. Problemstillingene er ikke relevante for veldig mange virksomheter.

Basert på mottatte høringsinnspill og etterfølgende vurdering fra SSØ, legger Finansdepartementet til grunn at standard kontoplan som utgangspunkt også egner seg for forvaltningsbedriftene. Det legges videre til grunn at en oppfølging mot forvaltningsbedriftene kan gjennomføres bilateralt i etterkant av at standard kontoplan er fastsatt per 1.1.2011.

²⁵ UDI, Forbrukerrådet, Patentstyret, Jernbaneverket, Kartverket, Sørhålogaland bisp, Statsbygg, Finanstilsynet og SSB.

²⁶ Kartverket opplyser at man i dag ivaretar avskrivninger ut fra to sett regler i henholdsvis virksomhetsregnskapet ("normale avskrivninger") og i statsregnskapet (avskrivninger fra og med året etter sluttført investering). Kartverket opplyser videre at man også har to sett med anleggskapital som rentebelastes, og at man ser det som naturlig at rentekostnaden bør inngå som del av de totale kostnadene, og ikke bare som tilleggsinformasjon en fotnote.

²⁷ Statsbygg opplyser at man under kontoklasse 4 blant annet har kontogrupper som er spesifisert på vedlikeholdskostnader, utviklingskostnader, forvaltningskostnader (eiendomsskatt, kommunale utgifter mv.), eiendomsdrift, mv. Dette er kostnader knyttet til utleievirksomheten, og som ikke kan føres i kontoklasse 6 som benyttes til Statsbyggs egen drift. Statsbygg mener at det er nødvendig å innarbeide slike tilpasninger i en statlig kontoplan, evt. at man åpner for individuelle tilpasninger på to-siffernivå og tre-siffernivå. (Ref. også høringsspørsmål 1b og 2a som berører svarende problemstillinger.)

Høringsspørsmål 7:

Er standard kontoplan dekkende for statlige utlån, og bør det utarbeides nærmere retningslinjer for føring av utlån til kunder og lånemellomværet med statskassen, for ensartet tilrettelegging til standard kontoplan?

SSØ vurderer at det er behov for nærmere retningslinjer for føring av utlån til kunder og lånemellomværet med statskassen, men at de konti som er tilgjengelig i standard kontoplan for føring av lånetransaksjoner vurderes å være dekkende.

Oppsummering av høringssvarene

Høringsspørsmålet er bare relevant for et fåtall av virksomhetene men spørsmålet er besvart av noen flere departementer og virksomheter. Artskonti vedrørende utlånsvirksomhet vedrører først og fremst forvaltningsenhetene for statlige utlån ²⁸, men kan også i visse tilfeller være relevant for departementer og andre statlige virksomheter.

Av de 14 fagdepartementer som har svart på enkeltspørsmål i høringen, mener 5²⁹ at standard kontoplan er dekkende for statlige utlån, og at det bør arbeides videre med nærmere retningslinjer for regnskapsføringen av slike lån. 9 av departementene har ikke kommentert eller hatt merknader til høringsspørsmålet.

- KD viser til Lånekassens svar, og fremhever et behov for nærmere retningslinjer. Det bør bl.a. tydeliggjøres hvordan statsbankenes renteinntekter og støtteordningene skal føres. KD bemerker generelt at utgiftsavdeling 4 (pst 90-99) ikke er drøftet i SSØ-rapporten om kontoplanen, og ser det som påkrevd at det utarbeides nærmere retningslinjer for kontostruktur og regnskapsmessig behandling av utgifter som skal aktiveres i kapitalregnskapet.
- AD kommenterer at den statlige utlånsvirksomheten er av et slikt omfang at den fortjener en egen spesifisering i balansen, og spesielt på eiendelssiden (gitt at denne skal plasseres under konto 139 - "andre langsiktige fordringer"). For å oppnå en ensartet rapportering knyttet til utlån, mener AD at det bør utarbeides nærmere retningslinjer for føring av utlån til kunder/ mellomværende med statskassen, samt for finansieringen av dette.
- SD bemerker at man legger til grunn at lån til Svinesund og Oslo lufthavn dekkes av den foreslåtte kontoplan.

²⁸ Vil i hovedsak gjelde forvaltningsenhetene for statlige utlån, som omfatter Husbanken (KRD), Lånekassen (KD) og SPK boliglånsordning (AD). Innovasjon Norge (NHD) er også være en virksomhet som dette vil være relevant for.

²⁹Departementene JD, AD, FKD, FAD og FD har besvart høringsspørsmålet.

Av 48 virksomheter som inngår i oppsummeringen av høringssvarene i tabell 7 (vedlegg 1), angir 8 virksomheter³⁰ at standard kontoplan er hensiktsmessig for statlige utlån, mens 39 virksomheter ikke har kommentert eller hatt merknader til hørings-spørsmålet. *En* virksomhet (Lånekassen) oppfatter *ikke* standard kontoplan i sin nåværende for som fullt ut dekkende for statlige utlån, og angir en del forbehold.

- Lånekassen (KD) kommenterer at standard kontoplan er dekkende for statlige utlån under visse forutsetninger. Det er behov for å gjøre valg om klassifisering og regnskapsføring av lånene. Det er videre behov for nærmere retningslinjer for føring av utlån til kunder og lånemellomværende med statskassen, for en ensartet tilrettelegging til standard kontoplan. Det bør vurderes og gis retningslinjer for hvordan statsbankenes renteinntekter skal føres, samt hvordan støtteordningene under Lånekassen skal føres.
- Husbanken (KRD) kommenterer ikke utlån spesielt³¹, men anbefaler generelt at det utarbeides nærmere retningslinjer for føring av (låne-) mellomværende med statskassen.
- Statsbygg (FAD) anfører at standard kontoplan fremtrer som dekkende for de lån Statsbygg har i dag, men mener det bør utarbeides nærmere retningslinjer.

Videre arbeid

Tilbakemeldingene på høringsspørsmål 7 om standard kontoplan er dekkende for statlige utlån og om det bør utarbeides nærmere retningslinjer for regnskapsføringen knyttet til slike, vurderes overordnet som positive og konstruktive.

Finansdepartementet er kjent med de problemstillingene som reises, og disse anses som relevante å ta med seg i et videre arbeid for mer ensartet regnskapsføring av statlige utlånsordninger, herunder standardisering av kontoplanen for dette formål. Problemstillingene er ikke relevante for veldig mange virksomheter og departementer, men ordningene er av betydelig størrelse og det er derfor viktige å etablere en ensartet praksis for bruk av konti.

Det legges til grunn at en oppfølging mot forvaltningsenhetene for statlige utlån kan gjennomføres i etterkant av at standard kontoplan er fastsatt per 1.1.2011.

Høringsspørsmål 8a:

Er SSØ sitt forslag til gruppering og artsinndeling på området innkrevingsvirksomhet hensiktsmessig?

³⁰ Husbanken (KRD), VOX (KD), Mattilsynet (LMD), Statens vegvesen (SD), Jernbaneverket (SD), Sørhålogaland bisp. (FAD), Statsbygg (FAD) og SSB (FIN).

³¹ Med referanse til spørsmål 1a/2a om obligatorisk tresifternivå og om kontoplanen er dekkende, vises det i denne sammenheng til at Husbanken opplyser at man har valgt 5 siffer i den interne kontoplan som er basert på Grunnkontorammen (vedlegg 4 til SRS 1).

SSØ har utarbeidet en oversikt over sentrale veivalg for de vurderinger og tilpasninger som må gjøres i standard kontoplan, for innkrevingsvirksomhet, jf eget notat fra SSØ. SSØ gjennomgår i notatet mulige veivalg for innkrevingsvirksomhet og foreslår en retning for videre arbeid på området, med sikte på inndeling etter art (skatter, avgifter, gebyrer mv.). I utkastet til standard kontoplan er innkrevingsvirksomhet plassert i kontogruppe 82, 83 og 84.

SSØ antar at forslaget til artsinndeling ikke vil innebære behov for omfattende tilrettelegging hos virksomhetene, ettersom inndelingen er lagt opp til å følge en artsspesifikasjon som i hovedsak benyttes i statens kontoplan, og som allerede benyttes av virksomheter i dag for rapportering til statsregnskapet. Det er også et begrenset antall virksomheter som har denne type inntekter i regnskapet.

Oppsummering av høringssvarene

Høringsspørsmålet er ikke relevant for veldig mange av virksomhetene, men spørsmålet er besvart av flere departementer og virksomheter.

Av de 14 fagdepartementer som har svart på enkeltspørsmål i høringen, mener 9 departementer³² at forslaget til gruppering og artsinndeling på området innkrevningsvirksomhet er hensiktsmessig. 5 departementer har ikke kommentert eller hatt merknader til høringsspørsmålet. AD gir imidlertid ikke et helt entydig svar, selv om det opplyses at Arbeids- og velferdsetatene kan bruke kontogruppe 84 etter formålet.

- AD tar blant annet opp følgende konkrete problemstillinger;
 - Artskontoinndelingen på tresifternivå dekker ikke innkreving av feil-utbetalinger og refusjon fra bidragspliktige³³.
 - Petroleumstilsynet sin inntektsbevilgning på post 03 Refusjon av tilsynsutgifter, og klassifisering av disse³⁴.
- FIN (fagdepartement) er positiv til artsinndelingen på innkrevingsområdet, og legger stor vekt på at Skattedirektoratet, Statens Innkrevingssentral og Toll- og avgiftsdirektoratet er enige i forslaget. Departementet viser også til innspill fra SSB om evt. egen konto for trygde- og pensjonspremier.
- KD er enig i forslaget, men anfører at begrepet "*innkrevningsvirksomhet*" synes lite dekkende for formålene som er tilknyttet kontogruppe 82 og 83. KD foreslår at disse grupper klassifiseres som "*overføringer*"

³² Gjelder følgende departementer: KD, JD, FKD, LMD, SD, FAD, FIN og OED og AD (se dog merknader).

³³ Dette utgjør store beløp og bør etter AD sin oppfatning ivaretas ved et eget tresifternivå. AD anfører i imidlertid i positiv retning at Arbeids- og velferdsetaten kan bruke kontogruppe 84 til formålet.

³⁴ AD oppfatter at standard kontoplan indikerer at denne typen inntekt skal konteres på kontogruppe 37 Gebyrer med videre, som igjen inngår i driftsinntektene (inntekt post 01-29). AD mener at dette er en type gebyr som skal konteres på kontonummer 843 Gebyrer, som *ikke* inngår som driftsinntekt. (På dette kontonummeret er imidlertid koblingen til statens kontoplan oppført med postene 70-89).

Av 49 virksomheter som inngår i oppsummeringen av høringssvarene i tabell 8a, oppgir 7 virksomheter³⁵ at forslaget til gruppering og artsinndeling på området innkrevingsvirksomhet er hensiktsmessig, mens 40 virksomheter ikke har kommentert eller hatt merknader til høringsspørsmålet. 2 virksomheter³⁶ er negative til forslaget.

- Skattedirektoratet (FIN) og Toll- og avgiftsdirektoratet (FIN) er de sentrale brukerne av konti for innkrevingsvirksomhet.
 - Skattedirektoratet opplyser at man anser forslaget som en videreføring av dagens inndeling for innkrevingsvirksomhet, og synes dette fremtrer hensiktsmessig.
 - Toll- og avgiftsdirektoratet er nøytralt positive til forslaget, men påpeker at artsinndelingen i kontoplanen kan bli litt trang for virksomheter med mange typer avgifter, og at dette vil medføre stor grad av lokale tilpasninger ved hjelp av siffernivå (jf. også spørsmål 2a).
- UDI (JD) kan ikke se at direktoratets behov for føring av innkreving er dekket av forslaget. UDI anfører at man er usikre på hvor for eksempel *gjeninnvandring*, som innebærer krav om tilbakebetaling av støtte, skal føres.
- Kartverket (MD) er uklar i sitt svar om den foreslåtte kontoinndelingen, men uttrykker en generell skepsis til at innkrevingsvirksomhet skal behandles annerledes enn andre konti som påvirkes av kundefordringer og/eller leverandørgjeld

Videre arbeid

Tilbakemeldingene på høringsspørsmål 8a, om forslaget til gruppering og artsinndeling på området innkrevingsvirksomhet, vurderes overordnet som positive, men med noen merknader som det må tas stilling til. Problemstillingene er ikke relevante for veldig mange virksomheter.

Finansdepartementet har i oppfølgingen av høringen, i samarbeid med SSØ, søkt å ivareta de vesentligste forhold som er påpekt, gjennom oppdatering av standard kontoplan og veiledningsnotater til denne, eller gjennom generell veiledning fra SSØ.

Høringsspørsmål 8b:

Er SSØ sitt forslag til artsinndeling og gruppering på området tilskuddsforvaltning hensiktsmessig?

SSØ har utarbeidet en oversikt over sentrale veivalg for de vurderinger og tilpasninger som må gjøres i standard kontoplan for statlig tilskuddsforvaltning, jf eget notat fra SSØ. Tilskudd er en samlebetegnelse for overføringer fra staten til andre sektorer. I

³⁵ Legemiddelverket (HOD), IMDi (BLD), Mattilsynet (LMD), Toll- og avgiftsdirektoreatet (FIN), Skattedirektoratet (FIN), SSB (FIN) og SI (FIN).

³⁶ UDI (JD) og Kartverket (MD).

arbeidet med *tilskuddsforvaltning* har SSØ konsentrert vurderingene til utgifter som føres over avdeling 3 i statsbudsjettet (Overføringer til andre), postene 70-85.

SSØ foreslår en inndeling av kontoplanen etter *mottakergruppe*, der Statistisk sentralbyrås inndeling i institusjonelle sektorer (som bygger på internasjonale standarder) legges til grunn³⁷.

Oppsummering av høringssvarene

Av de 14 fagdepartementer som har svart på enkeltspørsmål i høringen, mener 11 at forslaget til gruppering og artsinndeling på området tilskuddsforvaltning er hensiktsmessig. 2 departementer³⁸ har ikke kommentert eller hatt merknader til høringsspørsmålet, mens ett departement (UD) er negativ.

- AD vurderer SSØ sitt forslag til artsgruppering på sektornivå som hensiktsmessig. Grupperingen gir virksomhetene frihetsgrader til å etablere underkonti som tilfredsstiller egne behov. AD har imidlertid en rekke kommentarer til forslaget:
 - AD opplyser at NAV regnskapsfører og utbetaler en gitt type ytelse på samme artskonto, uavhengig av egenskaper ved stønadsmottakeren. Man legger til grunn at den inndelingen som er nevnt, ikke hindrer at dette prinsippet videreføres.
 - AD anfører at NAV har et stort antall konti som føres under stønadsregnskapet. Det er vesentlig at man ved en overgang til standard kontoplan kan opprettholde minst like god detaljeringsgrad i kontoplanen som i dag. Stønadsregnskapet på kontonivå gir informasjon om ytelseskomponenter innenfor en ytelse, og i noen sammenhenger informasjon om ulike grupper av stønadsmottakere. Denne informasjonen blir hyppig brukt både i budsjettering av ytelsene og i statistikk/analyser.
 - AD kommenter at veiledningsnotatet bør være mer presist på hva som skal føres under de ulike tilskuddskategorier, spesielt sammenhengen mellom utland og de andre kontiene i kontogruppe 87. (Som eksempel stiller man spørsmål ved om alderspensjon til en utenlandsboer skal registreres på 874 Husholdning eller 876 Utland).
 - AD bemerker at forslaget til standard kontoplan har lagt seg på en løsning nær SSB sin inndeling av tilskuddsordninger, som er ment å dekke alle typer ordninger. Stønadsområdet er hos NAV i det vesentlige plassert under kontogruppe 874 Tilskudd til husholdninger. For NAV isolert sett kunne en tenke seg andre inndelinger, f.eks. et skille mellom

³⁷ SSØ foreslår en artsinndeling av standard kontoplan for kontogruppe 87, bestående av syv grupper av tilskuddsmottakere; Statsforvaltning, kommuneforvaltning, ikke-finansielle foretak (produsenter av varer og ikke-finansielle tjenester), finansielle foretak (banker, forsikringsselskaper o.l.), husholdninger, ideelle organisasjoner og utlandet.

³⁸ HOD og FD

arbeidsrelaterte og pensjonsrelaterte ordninger. Arbeids- og velferdsdirektoratets behov for en mer detaljert inndeling på stønadsområdet vil med den nye kontoplanen først avspeiles på 4. siffer nivå. Dette innebærer at om lag 1/3 av statsbudsjettet først spesifiseres på 4 siffer nivå.

- KD foreslår at det opprettes en "øvrige"-gruppe, for plassering av tilskuddsmottakere som ikke passer naturlig andre steder.
- LMD viser til at SLF og Reindriftsforvaltningen ønsker en utvidelse med en gruppe "næringsdrivende". Dette er hovedtyngden av tilskuddsmottakere for disse virksomhetene. SLF ønsker dessuten at "fylkeskommuner" skal inngå som egen gruppe.
- SD legger til grunn at kjøp av *ulønnsomme tjenester* også dekkes av tilskuddskontiene.
- UD er negativ til forslaget om artsgruppering, og utdyper dette relativt grundig i sitt høringssvar. Det anføres bl.a. at;
 - Inndeling gir begrenset tilleggsinformasjon for UD sine tilskuddsposter, og man påpeker risiko for misvisende informasjon.
 - Kontogruppe 87 bør kun være obligatorisk på 2-sifternivå.
 - Hvis foreliggende forslag til artsgruppering velges, bør det harmoniseres med SSB fullt ut, og det må utarbeides en grundig veiledning.
 - UD har også foretatt en sektorinndeling innenfor sektoren "utland", hvor det opplyses at det er et behov for å presentere ytterligere informasjon.
 - Forslaget gir en risiko for utilstrekkelig informasjon ettersom tilskuddsmottakerer ofte er organisasjoner hjemmehørende i Norge. Hvis foreliggende forslag til kontoplan vedtas foreslår UD at benevnelsen på kontiene 870-875 utvides med benevnelse "Norge" (UD eksemplifiserer dette i sitt svar).

Av 49 virksomheter som inngår i oppsummeringen av høringssvarene i tabell 3, er 21 i utgangspunktet positive. 8 av disse virksomhetene³⁹ har enkelte kommentarer til høringsspørsmålet, og indikerer noe reservasjon mot løsningen. 26 virksomheter har ikke kommentert eller hatt merknader til høringsspørsmålet. 2 av virksomhetene⁴⁰ er skeptiske til forslaget.

- Husbanken (KRD) anfører at det må gjøres en del tilpasninger i gamle systemer som følge av manglende kontering fra forsystemer, jf. også spørsmål 5b. Husbanken støtter likevel den foreslåtte inndelingen.
- UDI (JD) anfører at hos dem ligger tilskuddsforvaltning på kontoklassene 86 og 87, og man er usikkert på om forslaget dekker hele direktoratets behov. Det

³⁹ Gjelder UDI (JD), Legemiddelverket (HOD), SLF (LMD), Universitets- og høyskolerådet og 4 virksomheter fra UH-sektoren (KD), som alle refererer til svaret fra UHR. (UiB, HiO, NTNU og HiTelemark).

⁴⁰ NFR (KD) og UiO (KD).

anføres at hvis erstatningsutbetaling inngår i tilskuddsforvaltning, så bør kanskje også *enkeltpersoner* inkluderes som tilskuddsmottaker.

- SSB støtter forslaget om en inndeling av tilskudd basert på mottaker. Inndelingen er et ønske fra SSB, og informasjonen vil være svært nyttig i forbindelse med klassifisering av overføringer i nasjonalregnskapet⁴¹.
- NFR er skeptisk til forslaget, og mener at den angitte grupperingen ikke passer helt for NFR, da det mangler en gruppe for *statlige virksomheter* (eksempelvis universiteter og høyskoler) som ikke er forvaltningsorganer.
- UiO mener at det må avklares nærmere hva som ligger i begrepene tilskuddsforvaltning, overføringer, koordinatormidler og videreformidling. Først når dette er gjort er det mulig å vurdere hensiktsmessigheten i artsinndelingen og grupperingen.

Flere av høringsinstansene uttrykker generelt at det er behov for nærmere informasjon og veiledning knyttet til standard kontoplan og tilskuddsforvaltning.

Videre arbeid

Tilbakemeldingene på høringsspørsmål 8b, om forslaget til gruppering og artsinndeling på området tilskuddsforvaltning, vurderes overordnet som positive, men med en god del merknader som det må tas stilling til. Problemstillingene er relevante for flere departementer og virksomheter. AD og UD representerer de betydelige tilskuddsforvaltere, og merknader fra disse departementene må gjennomgås spesielt grundig.

Finansdepartementet har i oppfølgingen av høringen, i samarbeid med SSØ, søkt å ivareta de vesentligste forhold som er påpekt, gjennom oppdatering av standard kontoplan og veiledningsnotater til denne, eller gjennom generell veiledning fra SSØ. Det vises i den forbindelse til at SSØ også vurderer tilpasninger for store virksomheter og større tilskuddsordninger med spesielle behov, og at det kan være naturlig å koble oppfølgingen av høringsspørsmålet til dette arbeidet.

Høringsspørsmål 9

Bør det kreves at underposter rapporteres for samtlige driftsposter i Utgiftsavdeling 1, Statens egne driftsutgifter (postene 01-29)?

SSØ har foreslått enkelte justeringer i rundskriv R-101 (Statsbudsjettets og bevilgningsregnskapets inndeling i poster og underspesifikasjoner). I den forbindelse har SSØ også foreslått en endring i rapporteringskravet til statsregnskapet slik at det kreves at underposter blir rapportert for samtlige driftsposter, og ikke bare for postene 01, 21 og 24. I forbindelse med Meld. St. 3 om statsregnskapet har det vært nødvendig å

⁴¹ 41. SSB anfører dessuten at en inndeling basert på om tilskuddet gjelder drift eller investering også vil være nyttig, og SSB ser positivt på at kontoplanen bygges ut for å ivareta også dette informasjonsbehovet. Å innarbeide en formåls-dimensjon for tilskudd i kontoplanen vurderer SSB som lite hensiktsmessig.

innhente tilleggsinformasjon fra berørte departementer, for å kunne presentere aggregert spesifikasjon av driftsutgiftene. Ved gjennomføring av forslaget fra SSØ vil slik informasjonen kunne fremgå direkte av statsregnskapet.

Oppsummering av høringssvarene

Av de 14 fagdepartementer som har svart på enkeltspørsmål i høringen, mener 10 at det er hensiktsmessig å kreve spesifikasjon av underposter for samtlige driftsposter (postene 01-29). Ett departement (SD) er skeptisk til forslaget, mens 3 av departementene ikke har kommentert eller hatt merknader til høringsspørsmålet.

SD kommenterer at både Jernbaneverket og Statens vegvesen har poster i 20-serien som kun rapporteres på postnivå. Statens vegvesen har uttrykt at man ikke ser behov for slik spesifikasjon. SD anfører på denne bakgrunn at det er vanskelig å ta stilling til forslaget før en kjenner opplegget nærmere.

Av 52 virksomheter som inngår i oppsummeringen av høringssvarene i tabell 9, er 23 i utgangspunktet positive til forslaget. 27 virksomheter har ikke kommentert eller hatt merknader til høringsspørsmålet, mens 1 virksomhet (Kartverket) er negativ. Kartverket (MD) begrunner imidlertid ikke sin vurdering annet enn at man uttaler at postnivået bør være tilstrekkelig.

Flere av departementene og virksomhetene som er positive til forslaget mener at FIN bør fastsette en standardisert mal for hvordan postene/underpostene skal spesifiseres. Det fremstår ellers, ut fra tilbakemeldingene, som om en eventuell gjennomføring av tiltaket vil være uproblematisk.

Noen av virksomhetene stiller også spørsmål ved hvorfor det fortsatt skal rapporteres på underkonto til statsregnskapet, hvis man går over til standard kontoplan. Dette ut fra antagelsen om at ny standard kontoplan vil gi bedre spesifikasjon av utgifter og inntekter enn dagens underposter gir.

Videre arbeid

Tilbakemeldingene på høringsspørsmål 9 om det bør kreves at underposter rapporteres for samtlige driftsposter, fremtrer gjennomgående som positive, men med noen merknader fra et mindre antall departementer og virksomheter.

Ut fra tilbakemeldingene legges det til grunn at det neppe er noen større tekniske hindringer for eventuell gjennomføring av et slikt tiltak. Finansdepartementet vil vurdere om informasjon fra standard kontoplan skal erstatte underpostene ved rapportering til statsregnskapet. Det vises i den forbindelse til omtale i Gul bok 2011 kapittel 9, og SSØ sin vurdering av muligheter og behov for å utnytte informasjonen som ligger i standard kontoplan, også i statsregnskapet. Inntil denne vurdering er gjort avventes eventuelle nye krav til underpostrapportering.

Vedlegg 1

Skjematisk oversikt over høringssvarene

Tabellene 1a til 9 i dette vedlegget oppsummerer skjematisk tilbakemeldingene fra departementer og virksomheter, og baserer seg på FINs forståelse av høringssvarene. Tabellene gir dermed et uttrykk for generelle oppfatninger knyttet til hørings-spørsmålene. En slik opptelling av hovedtrekk i svarene vil nødvendigvis ikke gi et fullstendig bilde av tilbakemeldingene. Svar fra departementer og virksomheter varierer betydelig, både ut fra departementenes og virksomhetens omfang og størrelse, men også ut fra enkelte spørsmål sin relevans for svareren, og detaljeringsgrad i svaret. Nyanser i høringssvarene er søkt ivaretatt i den tekstlige beskrivelse i selve oppsummeringsnotatet.

Tabellene er nummerert i samme rekkefølge som det høringsspørsmålet tabellen er ment å dekke. Høringssvarene er oppsummert og ulike svaralternativer til de enkelte spørsmål er kodet av FIN. Det fremgår av tabellene om det er et fagdepartement som har svart ("FAG") eller om det er en virksomhet "Virk".

Foruten svaralternativet "Ja" og "Nei" er følgende svaralternativer brukt:

- "I*" angir at departementet (FAG) eller virksomheten (Virk) enten ikke har kommentert spørsmålet, eller at man spesifikt har angitt at de *ikke har merknader* til spørsmålet, men uten at det tydelig fremgår om dette er å forstå som et positivt eller nøytralt svar. Svaralternativet omfatter også de tilfeller hvor høringsinstansen har svart *ikke aktuelt* eller *vet ikke*.
- Svaralternativene "Ja, men" og "Nei, men" indikerer at departementet eller virksomheten har noen presiseringer/merknader som modifierer synspunktet noe.
- Svaralternativet *En, men* og *To, men* er bare aktuelt på høringsspørsmål 4, og indikerer at departementet eller virksomheten hovedsakelig mener at man skal presentere standard som *en* felles eller *to* separate kontoplaner, men at man har noen presiseringer/merknader som modifierer synspunktet noe.
- Svaralternativet "2 og 3" indikerer at virksomheten foretrekker en kontoplan hvor obligatorisk nivå på resultatkontiene i kontoklasse 3 til 7 fastsettes til 2 siffer og ikke 3 siffer. (Dette svaralternativet er bare aktuelt for høringsspørsmål 2a).

Høringsspørsmål 1a:

Er det foreslåtte, obligatoriske tresifernivået hensiktsmessig ut fra departementenes og statens informasjonsbehov, og gis det tilstrekkelig mulighet til å spesifisere kontoplanen mer detaljert i virksomhetenes regnskaper?

Type	Spm	Svar	Forekomst
FAG	1a	Ja	14
FAG	1a	Nei	0
FAG	1a	I*	3
FAG	1a	2 og 3	0
Totalt FAG			17
Virk	1a	Ja	40
Virk	1a	Nei	5
Virk	1a	I*	4
Virk	1a	2 og 3	2
Totalt virk			51
Ktr_sum	1a	*	68

Høringsspørsmål 2a:

Er den foreslåtte artsinndelingen hensiktsmessig og dekkende for statlige virksomheter og departementer?

Type	Spm	Svar	Forekomst
FAG	2a	Ja	14
FAG	2a	Ja, men	0
FAG	2a	Nei	0
FAG	2a	Nei, men	0
FAG	2a	I*	3
Totalt FAG			17
Virk	2a	Ja	34
Virk	2a	Ja, men	16
Virk	2a	Nei	1
Virk	2a	Nei, men	0
Virk	2a	I*	2
Totalt virk			53
Ktr_sum	2a	*	70

Høringsspørsmål 3:

Er utformingen av Standard kontoplan hensiktsmessig for å ivareta kravet om rapportering til statsregnskapet etter kontantprinsippet, herunder at det ikke foreslås å stille krav til obligatorisk bruk av egen dimensjon for kapittel/post?

Type	Spm	Svar	Forekomst
FAG	3	Ja	14
FAG	3	Ja, men	0
FAG	3	Nei	0
FAG	3	Nei, men	0
FAG	3	I*	3
Totalt FAG			17
Virk	3	Ja	34
Virk	3	Ja, men	2
Virk	3	Nei	0
Virk	3	Nei, men	0
Virk	3	I*	12
Totalt virk			48
Ktr_sum	3	*	65

Høringsspørsmål 1b:

Er det hensiktsmessig at reserverte konti kun kan tas i bruk etter beslutning i Finansdepartementet?

Type	Spm	Svar	Forekomst
FAG	1b	Ja	14
FAG	1b	Nei	0
FAG	1b	I*	3
Totalt FAG			17
Virk	1b	Ja	39
Virk	1b	Nei	4
Virk	1b	I*	5
Totalt virk			48
Ktr_sum	1b	*	65

Høringsspørsmål 2b:

Er en reservering av enkelte konti i kontoplanen hensiktsmessig for eventuell fremtidig aggregering og eliminering av fordringer, gjeld og intern handel mellom statlige virksomheter?

Type	Spm	Svar	Forekomst
FAG	2b	Ja	11
FAG	2b	Nei	0
FAG	2b	I*	6
Totalt FAG			17
Virk	2b	Ja	34
Virk	2b	Nei	2
Virk	2b	I*	15
Totalt virk			51
Ktr_sum	2b	*	68

Høringsspørsmål 4:

Bør Standard kontoplan presenteres som en felles Standard kontoplan og med to tilhørende veiledningsnotater, eller bør dette presenteres som hver sin kontoplan med tilhørende veiledningsnotat for henholdsvis kontantprinsippet og periodiseringsprinsippet?

Type	Spm	Svar	Forekomst
FAG	4	En	9
FAG	4	En, men	1
FAG	4	To	3
FAG	4	To, men	1
FAG	4	I*	3
Totalt FAG			17
Virk	4	En	19
Virk	4	En, men	2
Virk	4	To	21
Virk	4	To, men	0
Virk	4	I*	6
Totalt virk			48
Ktr_sum	4	*	65

Høringsspørsmål 5a:

Bør Standard kontoplan anses som en føringskontoplan som legges inn i regnskapssystemet (hovedbok)?

Type	Spm	Svar	Forekomst
FAG	5a	Ja	13
FAG	5a	nei	1
FAG	5a	I*	3
Totalt FAG			17
Virk	5a	Ja	40
Virk	5a	nei	3
Virk	5a	I*	5
Totalt virk			48
Ktr_sum	5a	*	65

Høringsspørsmål 6:

Er Standard kontoplan hensiktsmessig for forvaltningsbedriftene?

Type	Spm	Svar	Forekomst
FAG	6	Ja	5
FAG	6	Nei	0
FAG	6	I*	12
Totalt FAG			17
Virk	6	Ja	9
Virk	6	Nei	0
Virk	6	I*	39
Totalt virk			48
Ktr_sum	6	*	65

Høringsspørsmål 8a:

Er SSØ sitt forslag til gruppering og artsinndeling på området innkreivingsvirksomhet hensiktsmessig?

Type	Spm	Svar	Forekomst
FAG	8a	Ja	8
FAG	8a	Ja, men	1
FAG	8a	Nei	0
FAG	8a	I*	8
Totalt FAG			17
Virk	8a	Ja	7
Virk	8a	Ja, men	0
Virk	8a	Nei	2
Virk	8a	I*	40
Totalt virk			49
Ktr_sum	8a	*	66

Høringsspørsmål 9:

Bør det kreves at underposter rapporteres for samtlige driftsposter i Utgiftsavdeling 1, Statens egne driftsutgifter (postene 01-29)?

Type	Spm	Svar	Forekomst
FAG	9	Ja	10
FAG	9	Ja, men	0
FAG	9	Nei	0
FAG	9	Nei, men	1
FAG	9	I*	6
Totalt FAG			17
Virk	9	Ja	21
Virk	9	Ja, men	2
Virk	9	Nei	1
Virk	9	Nei, men	0
Virk	9	I*	28
Totalt virk			52
Ktr_sum	9	*	69

Høringsspørsmål 5b:

Bør krav til føringskontoplan også omfatte forsystemer og hjelpesystemer, eller er det tilstrekkelig at slike systemer kan avlevere regnskapsinformasjon til registrering i regnskapssystemet (hovedboken) i henhold til Standard kontoplan?

Type	Spm	Svar	Forekomst
FAG	5b	Ja	3
FAG	5b	Ja, men	0
FAG	5b	Nei	10
FAG	5b	Nei, men	1
FAG	5b	I*	3
Totalt FAG			17
Virk	5b	Ja	13
Virk	5b	Ja, men	3
Virk	5b	Nei	26
Virk	5b	Nei, men	0
Virk	5b	I*	6
Totalt virk			48
Ktr_sum	5b	*	65

Høringsspørsmål 7: Er Standard kontoplan dekkende for statlige utlån,

og bør det utarbeides nærmere retningslinjer for føring av utlån til kunder og lånemellomværet med statskassen, for ensartet tilrettelegging til Standard kontoplan?

Type	Spm	Svar	Forekomst
FAG	7	Ja	5
FAG	7	Ja, men	0
FAG	7	I*	12
Totalt FAG			17
Virk	7	Ja	8
Virk	7	Ja, men	1
Virk	7	I*	39
Totalt virk			48
Ktr_sum	7	*	65

Høringsspørsmål 8b:

Er SSØ sitt forslag til artsinndeling og gruppering på området tilskuddsforvaltning hensiktsmessig?

Type	Spm	Svar	Forekomst
FAG	8b	Ja	11
FAG	8b	Ja, men	0
FAG	8b	Nei	1
FAG	8b	Nei, men	0
FAG	8b	I*	5
Totalt FAG			17
Virk	8b	Ja	13
Virk	8b	Ja, men	8
Virk	8b	Nei	0
Virk	8b	Nei, men	2
Virk	8b	I*	26
Totalt virk			49
Ktr_sum	8b	*	66

Vedlegg 2

Generelle tilbakemeldinger fra departementene

Etterfølgende punkter representerer en oppsummering av generelle tilbakemeldinger fra departementene, og enkelte virksomheter, som går ut over de spesifikke hørings-spørsmålene.

- UD ser utfordringer på flere områder, men har forståelse for målsettingen om en samlet kontoplan for statlige virksomheter. Viktigste forbehold er relatert til bruk av standard kontoplan for tilskuddsforvaltning.
- KD er positive til kontoplanen, og fremholder at mange av virksomhetene under departementet allerede benytter grunnkontorammen, som også er basert på Norsk Standard (NS 4102).
 - o Flere virksomheter under KD har imidlertid synspunkt på detaljeringsgraden av kontoplanen, og Universitets- og høyskolerådet fremhever at store omlegginger i kontoplaner og regnskapsregler i UH-sektoren de senere år har medført slitasje i organisasjonene. Man ønsker uansett å avvente innføring til 2012.
- KUD bemerker at underliggende virksomheter er generelt positive til forslaget, men at man har mange små virksomheter hvor det vil være behov for en god del bistand og tilrettelegging i forbindelse med innføring av standard kontoplan.
- JD gir ingen generelle merknader, men av besvarelsen fremkommer at virksomhetene under JD i all hovedsak er enig i SSØ sitt forslag.
 - o Regjeringsadvokaten og Generaladvokaten påpeker generelt at man vurderer standard kontoplan til å være utarbeidet for større virksomheter, og at den derfor antas å gi lite ekstra styringsgevinst for virksomheter hvor regnskapsforholdene er enkle.
- KRD støtter forslaget til utforming av standard kontoplan, og KRD har forøvrig ingen merknader til spørsmålene i høringen.
- BLD med aktuelle tilknyttede virksomheter gir sin tilslutning til at det innføres en felles kontoplan i staten med de begrunnelser som FIN har gitt.
- FKD og underliggende etater er i hovedsak positiv til forslaget om utforming av standard kontoplan for statlige virksomheter, med noen presiseringer i forhold til detaljeringsnivå.
- LMD gir innledningsvis sin generelle tilslutning til en felles standard kontoplan for alle statlige virksomheter. Departementet ser det også som positivt at standard kontoplan legges så langt som mulig opp mot Norsk Standard kontoplan NS 4102.
- SD har ikke innvendinger til at det innføres en felles standardkontoplan for alle statlige virksomheter. Dette vil bl.a. bidra til at det kan foretas sammenlikninger på tvers av statlige virksomheter og legge til rette for stordriftsfordeler i forvaltningen av den statlige kontoplanen. SD antar også at en felles kontoplan vil være en fordel i det arbeidet som de statlige regnskapssentralene SSØ og

DSS utfører for andre statlige virksomheter. SD har noen oppfølgingskommentarer knyttet til konsekvens og prosess.

- FAD fremhever at sammenligninger internt og på tvers av virksomheter og mer avanserte effektivitetsanalyser kan være viktige informasjonskilder for politikkutformingen og et nyttig virkemiddel i styringen av statlig virksomhet og tjenesteproduksjon. FAD anfører at krav til detaljeringsgrad må veies mot hensynet til administrative kostnader i virksomhetene, men antar at en slik merkostnad i mange tilfeller vil være neglisjerbar, og at virksomhetene ofte også vil ha egeninteresse i å føre på et mer detaljert nivå av hensyn til sin egen interne styring.
FAD ønsker primært en tidligere obligatorisk innføring enn FINs tidsplan.
- FIN fagdepartement har ingen generelle merknader til forslaget. Virksomhetene under FIN er noe blandet i sin generelle omtale av tiltaket;
 - o Finanstilsynet ser svært positivt på en ny standard kontoplan, som gir mulighet for bedre tilpasninger av kontoplanen enn i dagens ordninger.
 - o SSB støtter sterkt forslaget om å standardisere og videreutvikle regnskapsføringen i statlige virksomheter. Gjennom å utarbeide generelle veiledninger og felles opplæring på tvers av statlige virksomheter, anser SSB at mulighetene for å lage relevant statistikk om statlig sektor styrkes vesentlig ved at kvaliteten på datagrunnlaget heves.
 - o Skattedirektoratet savner kost-nytte-vurdering av tiltaket, og synes ikke det er tydelig/entydig hvordan ny standard kontoplan gir gevinst fremfor dagens kontoplan (R-101) når det gjelder bevilgningsregnskapet. Dog anser man at det er klare forbedringer i standardiseringen av balansekonti i forhold til dagens situasjon, hvor dette ikke har noen form for regulering.
 - o Toll- og avgiftsdirektoratet (TAD) bemerker at en overgang til standard kontoplan ikke nødvendigvis er veien å gå i forhold til å ivareta statens informasjonsbehov. Ny standard kontoplan antas å gi liten gevinst for TAD. I forhold til ordinære statsetater vil man kunne standardisere og spesifisere dagens kontoplan, basert på kapittel og post struktur, på et lavere nivå og således bevare en direkte link mellom budsjett og forbruk.
- FD er positiv til at det innføres en standard kontoplan for statlige virksomheter som vil kunne bidra til å øke kvaliteten på virksomhetsregnskapene. FD anfører at det kan være noen tidsmessige utfordringer knyttet til innføringsløp, som følge av andre systemer som er under innføring (bl.a. logistikksystemet).
- OED anfører generelt at det på nåværende tidspunkt kan være vanskelig å gi detaljerte kommentarer til forslagene, og ber om at det må være en åpning for å komme med tilbakemeldinger og forslag til forbedringer i perioden frem til kontoplanen blir obligatorisk standard. OED ber også om generelt unntak for Petoro AS / forretningsdriften SDØE.
- MD gir noen generelle betraktninger rundt ny kontoplan i staten, men går ikke inn på detaljerte svar på de enkelte høringsspørsmål. MD ber FIN konkretisere

nærmere hvilken styringsinformasjon for statsregnskapet som man ikke får ut av kontoplanen i R-101, men som man skal kunne hente ut av den foreslåtte nye standard kontoplanen. MD skriver at manglende kompetanse og villfarelse i bruk av kontoplanen kan medføre feilkontering, og at forslaget til ny kontostandard legger opp til at virksomheten kan ta i bruk langt flere konti i sitt internregnskap enn hva som er tilfelle etter dagens statlige kontoplan. MD er av den oppfatning at dette ikke nødvendigvis vil bidra til bedre regnskapsføring. MD linker imidlertid dette sterkt opp mot regnskap etter periodiseringsprinsippet⁴², og påpeker at dette er mer komplisert enn et regnskap etter kontantprinsippet, og at det krever høyere kompetanse. MD fremholder at for at kvaliteten på regnskapet skal kunne heves, krever det at bruken av kontoplanen blir håndhevet strengere. Dette krever betydelig økt oppmerksomhet på regnskapet, noe som viser seg svært vanskelig å få til i statlige virksomheter. Der er det langt større oppmerksomhet på budsjettarbeidet, mens det er lite på postbruken. MD har derfor liten tro på at en annen og eventuelt mer spesifisert kontoplan vil bidra til økt oppmerksomhet på regnskapsarbeidet.

⁴² Merknad: Det er selve kontoplanen og ikke valg av eventuelle føringsprinsipp som er det sentrale i denne høringen. MD sine betraktninger fremstår derfor som noe på siden av høringsspørsmålene.